

Øvrige kapitler i studieboka
om imperialismen kan lastes ned fra
<http://akp.no/ml-historie/pdf/studieboker/>

Kapittel 10

Hva er revolusjonært solidaritetsarbeid?

Dette kapitlet er skrevet i fellesskap av kvinner med mye erfaring fra internasjonalt solidaritetsarbeid.

På noen punkter overlapper det saker som er tatt opp tidligere i studieboka. Det dreier seg imidlertid om ei viktig oppsummering - og et interessant debattinnlegg - som fortjener å bli presentert i sin helhet. Jeg antar det vil ha interesse blant aktivister i de anti-imperialistiske solidaritetsorganisasjonene - og vil bli diskutert også blant mange som ikke har tenkt å studere hele denne boka. Synspunktene står selvfølgelig for forfatterne egen regning.

10.1. Solidaritetsarbeid bygger på felles interesser.

I Arbeidernes leksikon (1936) er *solidaritet* forklart som «samhold, fellesskap, gjensidig forpliktelse til understøttelse og hjelp». Edvard Bull skriver i Arbeiderbevegelsens historie (1. bind, Tiden 1986) om første gang ordet «solidaritet» ble brukt i Norge «som det nøkkelord det alltid siden har vært i arbeiderbevegelsen». Det gjaldt en streik på Akers Mek. i 1884 mot et lønnsnedslag på 10%. For første gang ble det samlet inn streikestøtte som kunne gi virkelig understøttelse til de streikende. Poenget var, skriver Bull, at streiken på Aker gjaldt mange flere. Seiret arbeidsgiverne der, ville Nyland og andre følge eksempelet. «Solidarisk støtte til de streikende var hjelp til selvhjelp.»

Revolusjonære vil hevde med Marx og Engels i «Manifestet», at arbeiderklassen har felles interesser på tvers av landegrensene. Derfor strekker solidaritetsarbeidet seg utover det egne landets grenser, til alle som kjemper mot undertrykking. *Internasjonal solidaritet* er et av kjennetegnene på en revolusjonær bevegelse.

Teoretisk kan man vel også snakke om «solidaritet» mellom klasser og grupper som motarbeider forandring. I den betydningen driver også Verdensbanken internasjonalt solidaritetsarbeid....

10.2. Solidaritetsarbeid er grunnleggende forskjellig fra humanitært arbeid.

Drivkraften bak solidaritetsarbeidet er felles interesser i en konfliktsituasjon. Drivkraften bak det humanitære arbeidet er å

gjøre utbyttingen og undertrykkingen mindre brutal, men uten å utfordre undertrykkeren på alvor.

Streikestøtten som Edvard Bull skrev om, var forskjellig fra alle andre former for hjelp til nødstedte arbeidere, enten det var borgerskapets innsamling til «verdige trengende», den offentlige fattigkassa eller nødhjelpen som arbeidskamerater kunne skramle sammen til den som ble rammet av sykdom eller skade. Streikestøtten var forskjellig fra paternalismen til overklassens velgjørere som så nøden, men «var redd deres klassehat» - slik Bull sier om Henrik Wergeland. (Paternalisme: Vertikale sosiale avhengighetsband. Det skal være de høyere klassers plikt til å tenke for de fattige, og ta ansvar for deres skjebne. Til gjengjeld skal underklassen vise lojalitet og takknemlighet. Typisk før arbeiderklassen hadde utvikla seg til en klasse «for seg sjøl».)

Forskjellen mellom solidaritetsarbeid og humanitært arbeid er som forskjellen mellom streikestøtte og suppeutdeling til de sultende. Det er ikke suppa (eller ullteppene) det er noe galt med. Men grunnlaget for suppekjøkkenet er at de mette har makt til å kontrollere suppeøsa, og bestemme når og hvordan de sultne skal få spise seg mette. Humanitært hjelpearbeid forutsetter at noen har makt til å kontrollere rikdommen og dele den ut til verdige mottakere etter eget skjønn. Jo mer folk lider, jo verdigere er de til hjelp. Selv de hederligste humanitære organisasjonene legger mye arbeid i å overbevise givne om at hjelpen bare går til verdige trengende. De som ikke nøyer seg med å lide, men slåss, mister retten til humanitær hjelp. Den rike verdens humanitære organisasjoner frykter «klassehatet» i den 3.verden, som forrige århundres overklasse-«velgjørere» i Norge fryktet arbeidernes klassehat. Solidaritetsarbeid er tvertimot motivert av det samme hatet mot undertrykkerne. Det er ment som en støtte til de som kjemper. «Vi støtter et kjempende, ikke et lidende folk. Vi hjelper ikke fordi vi synes synd på, men fordi saken deres er rettferdig,» skriver Palestinakomiteen i studieheftet sitt. (Fritt Palestina nr.3, 1984.)

Under Vietnam-krigen sto Vietnambevegelsens paroler om «Fred i Vietnam» og hjelp til «alle parter», mot Solkoms parole «Seier for FNL». Vietnambevegelsen utfordret verken angriperen, USA, eller Sovjets (Krustsjovs) advarsel til nasjonale frigjøringsbevegelser mot å ta sakene i egne hender: en liten gnist kan starte en verdensbrann. I Vietnambevegelsen kunne derfor begge supermaktens kaniner i Norge forene kreftene. Men det ble Solkoms parole som dannet mønster for seinere solidaritetsarbeid. Da svenskene arrangerte Rock mot apartheid som alternativ til Geldofs Live Aid, valgte de solidaritetsarbeid framfor humanitært arbeid.

Enkeltpersoner som arbeider for humanitære organisasjoner kan godt ha en praksis og en holdning som bygger på solidaritet, det vil si: de gjør felles sak med de undertrykte. Dette kan gå ganske langt hvis de politisk ikke ligger for langt fra den

Er det den offisielle utenrikspolitikken som skal bestemme hvem som er «verdige» trengende?

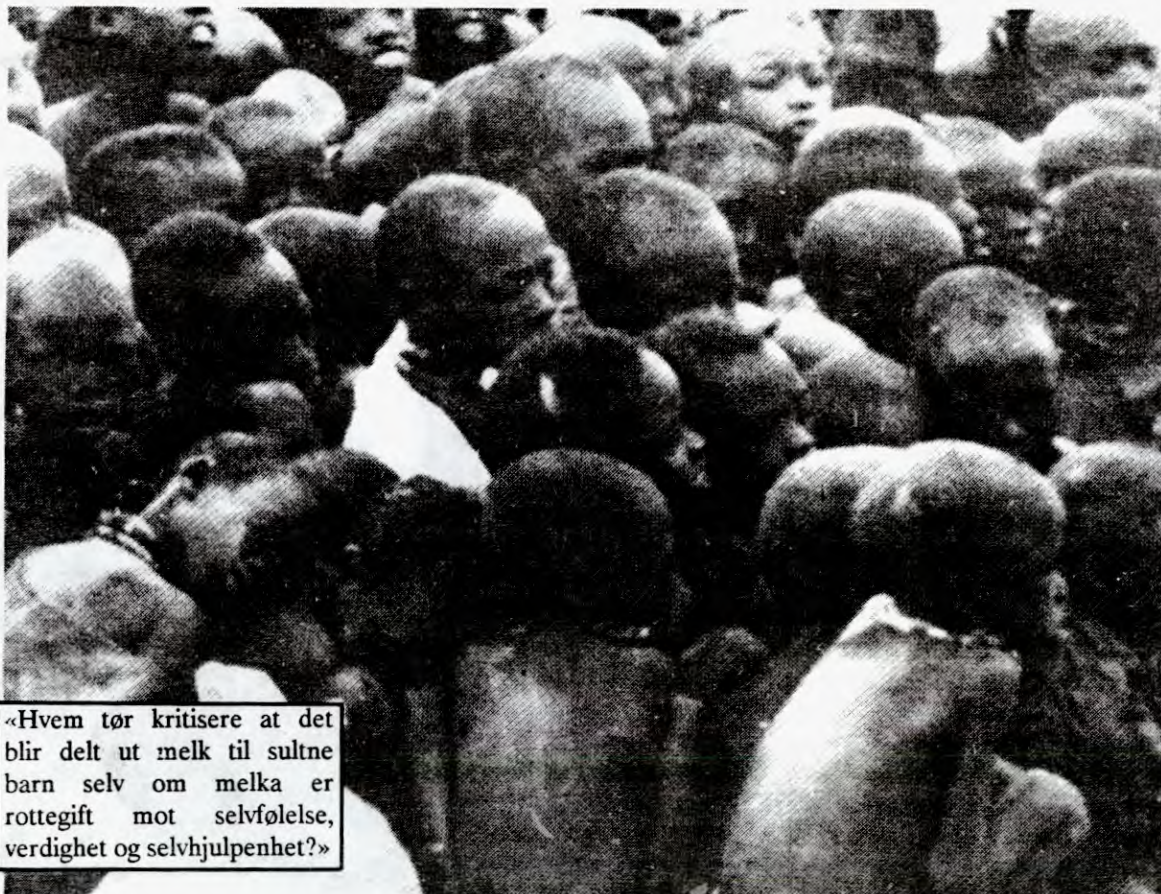

hjemlige regjeringens linje. Solidaritet med ANC, med sandinistene eller med afghanske mujahedin er for eksempel ganske akseptabelt for norske myndigheter idag.

Det er mange enkeltteksempler på solidaritetsarbeid innafor humanitære prosjektene til humanitære organisasjoner. Men det forandrer ikke de humanitære organisasjonenes grunnleggende karakter.

10.3. De humanitære organisasjonenes arbeid er en videreføring av hjemlandets utenrikspolitikk.

Mye av hjelpen finansieres over offentlige budsjetter. Også solidaritetsorganisasjoner kan få statlig støtte i den grad de arbeider i samsvar med offisielle interesser. Kravet er ikke politisk nøytrale prosjekter, men prosjekter som samsvarer med offisiell politikk. Derfor får Fellesrådet for Sør-Afrika og

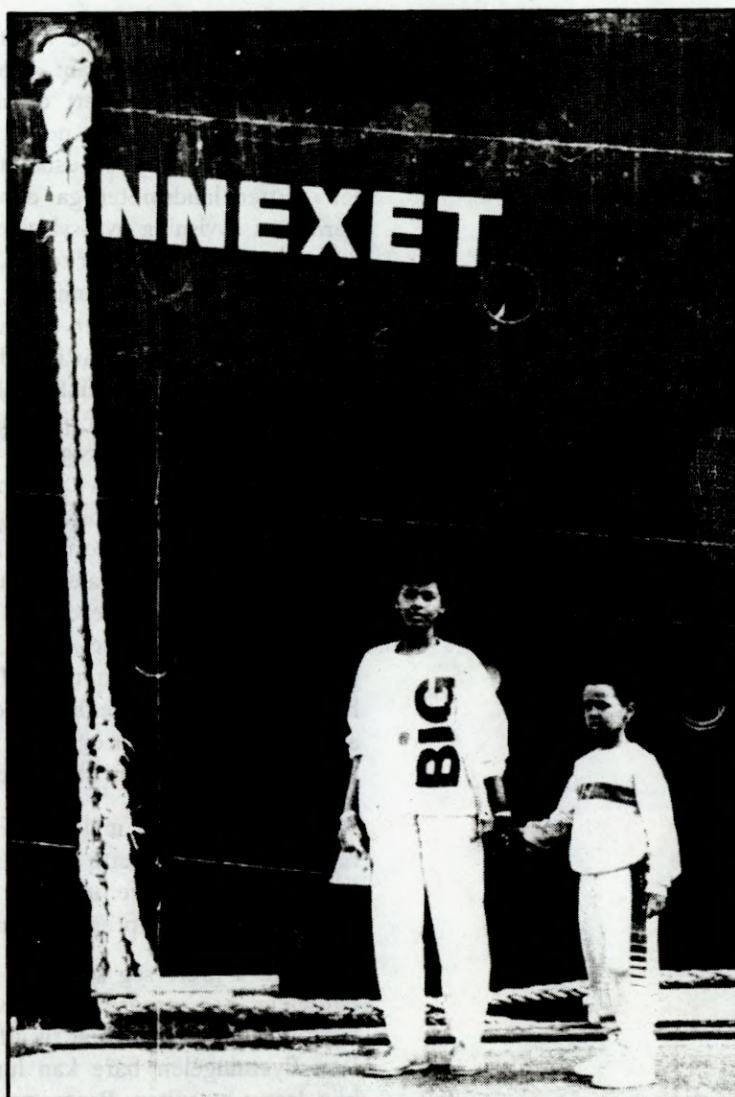
«Hvem tør kritisere at det blir delt ut melk til sultne barn selv om melka er rottegift mot selvfølelse, verdighet og selvhjulpenhet?»

Afghanistankomiteen lettere offentlig støtte enn Palestinakomiteen eller Irlandskomiteen. Norge gir heller humanitær hjelp til palestinerne gjennom Israels favoritt UNRWA, enn til PRCS, palestinerne helseorganisasjon. Det er i samsvar med norsk Midt-Østen-politikk at palestinerne skal stå i kø og få tørrmelk av FN, og for all del ikke bli selvhjulpne. Her ser man tydeligere enn vanlig det politiske innholdet i suppekjøkken-modellen. Hvem tør kritisere at det blir delt ut melk til sultne barn, selv om melken er rottegift mot selvfølelse, verdighet og selvhjulpenhet?

I England er humanitære organisasjoner bundet av lover som pålegger dem å unngå politisk kontroversielle standpunkt. I USA finansieres de, som i Norge, for en stor del av regjeringss penger. Begge deler begrenser muligheten for «selvstendige standpunkt».

Norsk hjelp til verdens flyktninger er et godt eksempel på hvordan humanitære organisasjoners arbeid er underordnet andre sider av vår offisielle politikk. Mange norske humanitære organisasjoner får penger til, og prioriterer, arbeidet blant flyktninger i fjerne land. Regjeringen kan gå ut og støtte TV-innsamlingene til Flyktningerådet og Amnesty, samtidig som de avviser flyktninger og asylsøkere ved den norske grensa. Dersom

Somalisk søskenpar ved norsk flykningeskip. De humanitære organisasjonene driver på myndighetenes premisser.

de humanitære organisasjonene fikk ta imot samme kvantum flyktninger i Norge som de tar hånd om i fjerne, fattige mottakerland, ville de selvsagt gjøre en mye bedre jobb. De ville arbeide i et samfunn og med et språk de kjente. Og de kunne bruke sin goodwill til å forsvare flyktningenes interesser.

Men for å beholde (eller styrke) sitt gode forhold til regjeringen må de gjøre det motsatte: Dansk Røde Kors gikk for en tid siden (1986) offentlig ut og avskrev seg ethvert ansvar for at det kom flyktninger til landet. De gjorde det klinkende klart at de i arbeidet for flyktninger som kom til Danmark, bare utførte jobben staten hadde gitt dem. De kom med dette dementiet fordi de begynte å miste bidragsytere. I lojalitetskonflikten mellom bidragsytere og flyktninger, var valget enkelt. Før landsmøtet i 1987 ble generalsekretæren i Norges Røde Kors,

Odd Grann, spurt hva de mente om «Foreningen mot innvandring». Ifølge NTB sa han: «Røde Kors er en nøytral organisasjon som har humanitært og medmenneskelig arbeid som sin viktigste oppgave. Hvis noen føler trang til å markere sin holdning til våre nye landsmenn på denne måten, får de gjøre det.» Etter landsmøtet ga den nye presidenten støtte til regjeringens avvisning av asylsøkere fra Jugoslavia, men dette ble siden dementert. Omsider tok Røde Kors et prisverdig standpunkt for tamilene. (Odd Grann har tidligere besøkt tamiler på Sri Lanka og sett situasjonen deres.) Det var først når Røde Kors tok et standpunkt som var i strid med regjeringens, et standpunkt for flyktningene, at de fikk problemer. Det brøt med uskrevne lover for humanitære organisasjoner, å være i opposisjon til regjeringen. Det var pussig nok Hanna Kvanmo (SV) som reiste kritikken mot Røde Kors i Stortinget.

De humanitære organisasjonene opprettholder det ujevne avhengighetsforholdet nord-sør. De undergraver lokal infrastruktur ved å binde opp lokale ressurser og ressurspersoner i sine prosjekter, og konkurrerer ut lokale initiativ. De tilbyr lønninger som er bedre enn de lokale, men oftest dårligere enn det utlendingene i prosjektet får. De opprettholder myten om den hvite manns overlegenhet ved å sende halvstuderte røvere avgårde som eksperter og prosjektledere, med kommandorett over «innfødte» ansatte som kanskje er langt bedre kvalifisert.

De aller fleste måler sin innsats og effektivitet i kortsiktige resultater som er lette å telle og rapportere hjem til Headquarters om: utdelte ulltepper og tømte vaksineampuller. De registrerer ikke om programmene deres gjør befolkningen mindre

istand til å greie seg selv mot kulde og infeksjon. Selv Kirkens Nødhjelp har programmer av typen «food for work» som knytter utdelingen av mat til utført arbeid - som om innbyggerne i en flyktningeleir bare kan lures til å gjøre noe nyttig når de blir drevet av sulten. Programmet forsvares med at det fungerer. Man får arbeidet gjort og maten fordelt. Overklassens paternalisme fra forrige århundre har funnet sin moderne form!

Etter at PLO var trukket ut av Beirut i 1982, og palestinerne var forsvarsløse, forsøkte Palestinske Røde Halvmåne (PRCS) som den eneste halvveis tillatte palestinske organisasjon å holde stand. Mange av folkene deres betalte for det med livet. Israels og USAs mål var å knuse PLOs infrastruktur les: det palestinske samfunnet. De ville skru historien tilbake til 1948. Og de brukte alle midler. I denne krisen fant Norsk Folkehjelp ut at PRCS var for ineffektiv som samarbeidspartner. Istedenfor å hjelpe dem igang med det medisinske arbeidet i de raserte leirene, valgte Norsk Folkehjelp å samarbeide med andre internasjonale hjelpeorganisasjoner. De var ikke de eneste som på denne måten ved sin humanitære tåpelighet (som politisk er

ganske reaksjonær) hjalp palestinernes fiender å få PRCS til å framstå som «overflødig». Dette er den klassiske humanitære nøytraliteten, som alltid tjener de sterkeste, de som har makt til å bestemme hva som er nøytralt.

Hjelpearbeiderne rapporterer til hjemlig utenrikstjeneste, og iblant til sikkerhetstjenesten. Hjelpeorganisasjonene er døråpnere for kulturimperialismen, som kanskje er imperialismens farligste våpen. De er døråpnere til nye markeder, som misjonærene før dem: farmasøytisk industri, produsenter av medisinsk teknologi og barnematprodusenter er blant de fremste profitørene. At enkelte organisasjoner samtidig kritiserer nettopp disse profitørene, forandrer lite. Men det hjelper på samvittigheten.

Solidaritetsorganisasjonene kan bare unngå å kopiere denne rollen så lenge de godtar å underordne eventuelle hjelpeprosjekter under lokal ledelse, under frigjøringsbevegelsens, eller den uavhengige statens egne nasjonale institusjoner. Solidaritetsorganisasjonene bør passe seg for å bli så rike at de fristes til å «kjøpe fløyta og bestemme melodien». Risikoen for å kopiere de humanitære organisasjonene er der alltid hvis solidaritetsorganisasjonene involverer seg i hjelpeprosjekter utover det støtten til frigjøringskampen krever.

Mottakerlandene ser disse problemene. I 1971 nektet India å ta imot hjelp fra utenlandske hjelpeorganisasjoner til 10 millioner Bangla Desh-flyktninger. Ifølge seinere rapporter gagnet det oppbyggingen av lokal katastrofeberedskap og helsetjeneste.

En angolansk biskop som besøkte Norge våren 1987 for å få fortsatt økonomisk støtte til prosjekter i hjemlandet, ble spurt om hva slags hjelp de egentlig trengte hvis de selv fikk velge. Svaret viser dilemmaet deres. De trenger hjelp, men får bare på givernes premisser: «Kravene til hjelp utenfra må være at den ikke opprettholder avhengigheten. Men det er vanskelig å gi konkrete eksempler på en slik hjelp. Kanskje svært små prosjekter... tilbud om utdanning til noen av ungdommene våre... Utenlandsk økonomisk hjelp har snarere vist seg å føre til bankerott.»

Mange som arbeider i de humanitære organisasjonene ser godt disse svakhetene, og distanserer seg fra sin oppdragsgiver og sitt arbeid med selvkritisk, småkynisk humor som tjener som en personlig løsning på paradokset.

Det kan bli noe schizofrent over den profesjonelle godheten når en representant for Kirkens Nødhjelp med et smil presenterer seg selv som medlem av de barmhjertige samaritaners jetset, som gjerne vil beholde sin lønn og et spennende arbeid. Noen hjelpeorganisasjoner forsøker å løse paradokset ved å skape

Det meste av hjelpa øker
avhengigheta.

en mer radikal profil (OXFAM, norske Redd Barna). De tar avstand fra åpen reaksjon, men kan samtidig ikke gå så langt som til å kreve eller støtte «ekstreme» løsninger, sosial forandring, revolusjon. De er økonomisk avhengige av goodwill fra de store giverne (regjering, næringsliv), og av media for å nå ut til folk flest. De kan gå et stykke ved å appellere til dårlig samvittighet, men de til, og med stille viktige spørsmål, men svarene må de la ligge. «Oppmerksomheten rettes mot hvordan de rike bruker pengene sine, men ikke hvordan de tjener dem,» som kritikerne sier.

NORADs nye profil er også «radikal»: hjelpen skal prioritere kvinnene og de aller fattigste. Moteslagordet er «community participation» - deltagelse fra lokalsamfunnet. Men hvem tror for alvor at et norsk departement kan virkeliggjøre en slik politisk prioritering i utlandet når den ikke engang er akseptert

hjemme - vis oss først at det norske samfunnet selv prioriterer de aller fattigste eller kvinnene. Hvordan skal norske eksperter lære bort «community participation» til andre, hvis de aldri har praktisert det i sitt eget land?

10.4. Forholdet til de vi støtter: Uavhengighet, diskusjon, gjensidig ikke-innblanding.

Solidaritetsorganisasjonene er ikke underavdelinger av frigjøringsbevegelsene. De er uavhengige, og må utforme politikken sin selv.

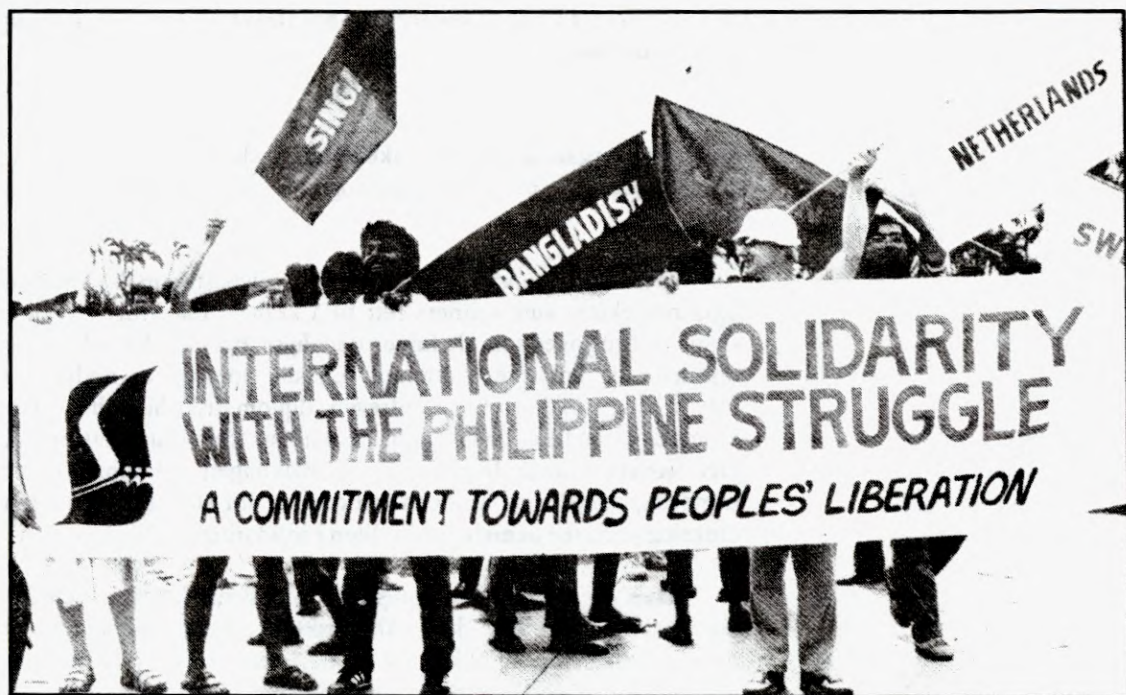
Hvis en respekterer folks rett til selvbestemmelse, må en også respektere sine venners rett til å krangle innbyrdes, og til å skape institusjoner som de finner tjeneligst. Begge sider må kunne diskutere og kritisere hverandre. En slik åpenhet er nødvendig for virkelig solidaritet. Overdreven diplomatisk høflighet eller nesegrus beundring er et dårlig fundament for solidaritetsarbeid. Det sjokket mange fikk da de så utviklingen i Vietnam etter frigjøringen, tyder på at idealiseringen var for stor, og åpenheten omkring politiske uenigheter for liten i solidaritetsbevegelsen.

Hvis en solidaritetsorganisasjon blir svært kritisk til en frigjøringsbevegelse, kan de trekke støtten tilbake. Innblanding i form av diktering av vilkår for støtte, støtte til utbrytergrupper eller krav om selv å velge prosjektene som støtten skal gå til, er derimot en videreføring av den gamle koloniherrertradisjonen, og en arbeidsform som ikke har noe med solidaritet å gjøre.

Solidaritetsorganisasjonenes støtte skal være på mottakernes vilkår, eller ingen støtte i det hele tatt. Det betyr å underordne seg de nasjonale institusjoner eller frigjøringsbevegelsens institusjoner der man ønsker å arbeide. På den andre siden må man selv fastlegge linjene for arbeidet i hjemlandet. Hvis frigjøringsbevegelsen ikke godtar dette, er det et dårlig utgangspunkt for solidaritetsarbeid.

Der flere frigjøringsbevegelser kjemper samtidig (Afghanistan, El Salvador, Azania), kan det være vanskelig å velge samarbeidspartnere. Av hensyn til arbeidet hjemme kan en bli nødt til å «velge» for å etablere kontakt. Men valget av legitim

ledelse er ikke vår sak, hvis vi mener noe med vår støtte til frigjøring og uavhengighet. Om de som kjemper ønsker seg en sosialistisk stat, en islamsk republikk eller en stat med medlemskap i Warsawa-pakten, så er det faktisk deres eget valg når fremmedstyret er overvunnet, ikke vårt.

10.5. Solidaritetsarbeidet har revolusjonære perspektiver - enten støtten gjelder streikende arbeidere eller frigjøringsbevegelser.

Solidaritetsarbeid betyr en støtte til kampen mot imperialismen/kapitalismen nasjonalt eller internasjonalt system, og mot de som profiterer på disse systemene. Den anti-imperialistiske profilen behøver ikke å være så tydelig formulert i bevisstheten hos solidaritetsarbeideren eller i den politiske plattformen til solidaritetsorganisasjonen. Men før eller seinere vil det oppstå

problemer for den som driver slikt arbeid uten å ville se den revolusjonære karakteren av arbeidet. Solidaritetsarbeidet kommer i konflikt også med *norske* imperialistiske interesser. De som tror at vår egen, norske imperialisme bare trenger en ansiktsløftning, et menneskeligere ansikt, blir tvunget til å velge side eller lukke øynene. Arbeidet har perspektiver utover de konfliktene hver enkelt solidaritetsorganisasjon tar opp. En konsekvent anti-imperialist vil ha vanskelig for å godta at «Gud er norsk», og at vi for alltid skal reise på 1.klasse utenfor og over verdenshistoriens stormkast.

Den som ser de revolusjonære perspektivene, må bidra til å ruste solidaritetsbevegelsene slik at de kan møte politiske utfordringer fra norsk imperialisme offensivt. For eksempel hindre at norske arbeidere betaler prisen for boikott av Sor-Afrika.

Andre utfordringer gjelder kampen for «markedsandelene», konkurransen fra ikke-europeisk landbruksproduksjon, norsk våpeneksport, vår plass blant oljeprodusentene, oljeprispolitikken. Og hva med et krav til Kongsberg Våpen om å slutte å lage deler til imperialismens F-16 fly? Disse konfliktene demonstrerer jo, nettopp at den norske arbeiderklassens motpart også er den 3.verdens motpart. Vi har felles fiende.

Men istedet for at solidaritetsarbeidere blir revolusjonære, kan revolusjonære gå den andre veien og bli «tredje-verden-ister». De kaster seg for fullt inn i arbeid langt borte, men har bare forakt og mistro til overs for dem som ser en sammenheng mellom solidaritetsarbeidet og klassekampen hjemme. Noen har beskrevet de som havner på dette standpunktet som «høyreborgere og venstreturister».

10.6. Revolusjonært solidaritetsarbeid er ikke automatisk det arbeidet kommunister til en hver tid fører.

De kommunistiske klassikerne var barn av sin tid, som vi er det. For femten år siden var det kanskje ikke så mange i Norge som reagerte på hvordan Det kommunistiske manifestet beskrev verden utenfor Europa. Men i ikke-europeiske kulturer reagerte leserne på setninger som dette: «Liksom det (borgerskapet) har gjort landet avhengig av byene, slik har det gjort de barbariske og halvbarbariske landene avhengige av de siviliserte, landbrukslandene av de kapitalistiske landene, østen av vesten.» Atskillige andre enkeltsitater tyder på at klassikerne iblant tenkte som solide eurosjåvinister, og så verden delt mellom siviliserte (Europa) og barbarer (koloniene). Det finnes riktignok også sitater som viser motsatt holdning. Noe av kritikken fra f.eks. anti-marxistiske muslimer i 3.verden land skyldes kanskje at de stiller krav til klassikerne som til evangelister eller profeter, og vurderer marxismen som en (rivaliserende) religion. Slik har den vel også ofte vært presentert av «troende marxister».

På Lenins tid var 60% av jorda (med 70% av menneskene) kolonier. Kontrollen over ressurser per innbygger var som 9:1 mellom kolonimakter og kolonier. Nå er de fleste gamle kolonilanda frigjort. Likevel kontrollerer de industrialiserte landa som har 20-25% av verdens befolkning, 80% av verdens ressurser. I resten av verden lever de 25% som er underernært og de 15% som sulter. Kløften er vokst siden Lenins tid. Idag er ressursene per innbygger fordelt mellom rik og fattig verden som 20:1. (Le Monde Diplomatique mai 1985.)

Den kommunistiske bevegelsen undervurderte opprøret i den 3.verden, og overvurderte mulighetene for revolusjon i Europa.

Det kan se ut som om kolonilandas folk først og fremst var tenkt som støttespillere for Europas revolusjon. Slike holdninger forklarer f.eks. den unge Sovjet-statens behandling av nasjonale ikke-europeiske minoriteter.

I dag viser ledere i 3.verden, som Ben Bella, til Sultan Galiev, som startet som Stalins høyre hånd i minoritetspolitikken, men som ble avsatt og seinere forsvant. Hans råd til Sovjet-lederne var å søke støtte hos de undertrykte kolonifolkene istedenfor Europa, og unngå å utfordre nasjonalfølelsen hos undertrykte nasjoner, eller religiøse følelser hos muslimene. I 1919 skrev han kritisk om revolusjonen: «Omdannelsen av Oktober-revolusjonen til en verdensrevolusjon ble utelukkende sett på som en overføring av russisk energi til Vesten. Orienten, med sin befolkning på halvannen milliard, undertrykt av det europeiske borgerskapet, ble nesten glemt. Problemene med revolusjonen i Orienten eksisterte bare i noen enkeltpersoners hjerner, fortaapt som vanndråper i revolusjonens vannmasser.» (Benningesen: Sultan Galiev, le pere de la revolution tiers-mondiste (1986), s.143). En annen talsmann for den 3.verden, Franz Fanon, snakker om den

nasjonale bevisstheten som den høyest utviklede formen for kultur, samtidig som han advarer mot fallgruvne. «Selvbevissthet stenger ikke dørene for kommunikasjon. Filosofien lærer oss at det tvert imot er en garanti. Nasjonal bevissthet, som er noe annet enn nasjonalisme, er det eneste som vil gi oss en internasjonal dimensjon... Det er i hjertet av den nasjonale bevisstheten at inetnasjonal bevissthet lever og vokser.» (Fra en tale på den 2.kongressen for svarte kunstnere og forfattere, Roma 1959. Gjengitt i boka «Jordas fordømte».)

Mao og den kinesiske revolusjonen betydde et vendepunkt i den kommunistiske bevegelsens syn på 3.verdens folk. Mao så på 3.verden som spydspiss, ikke som støttespiller for Europa. Derfor er det også logisk at det er norske maoister som er istand til å diskutere den islamske bevegelsen som en progressiv eller revolusjonær bevegelse, mens venstregrupper med andre røtter bare ser svart reaksjon. De samme gruppene hadde vansker med å velge side for Argentina i Falklandskrigen, eller med mujahedin i Afghanistan. De ser fortsatt «sivilisasjonen» i kamp med «barbariet», slik mange europeiske kommunister gjorde i begynnelsen av dette hundreåret. Derfor opplever også høsten 1987 at USA går til krig mot Iran i Gulfen uten at noen av de norske venstreorganisasjonene reagerer - heller ikke AKP.

Maoismen og den kinesiske revolusjonen betydde et vendepunkt i den kommunistiske bevegelsens syn på den 3.verden.

10.7. Hovedmotsigelsen i verden er motsigelsen mellom den 3. verden og imperialismen.

AKPs prinsippprogram sidestiller to motsigelser «som dominerer verda i dag»; mellom supermaktene, - og mellom den 3.verden og imperialismen. I praksis ser det ut som om partiet har prioritert den første.

De tok f.eks. standpunkt mot U-hjelp til land som var nært knyttet til Sovjet, uten å ta hensyn til hva hjelpen gikk til (Cuba, Vietnam). De har hatt en tendens til å vurdere frigjøringsbevegelsene etter hvor klart de tok stilling mot begge supermakter, spesielt mot Sovjet. I frontarbeidet for Øst-Europa og enkelte 3.verden land (Afghanistan) har de gått i spann med imperialismens beste hjemlige støttespillere mot den 3.verden: Kåre Willoch, Kåre Kristiansen.

Faren for hjemlig okkupasjon har i perioder fått større oppmerksomhet enn de åpne imperialistiske angrepskrigene som samtidig raste i resten av verden (utenfor Europa).

Derfor er Norges rolle som imperialistmakt og mulig «politistyrke» i 3.verden land blitt uteglemt i diskusjonene om militær-

politikk. Dette er en parallell til fredsbevegelsens eurosjåvinisme (som partiet med rette har kritisert). Det var Norge som nylig reiste forslag om FN-styrke i Gulfen, i forståelse med norske rederinteresser. Norske FN-styrker i Midt-Østen kan endre karakter når motsigelsene mellom imperialismen og folkene i området skjerpes. De første FN-kontingentene ble trent i å slå ned på «arabere». Partiets militærpolitikk har mest sett på oppgavene ved okkupasjon. Hærens rolle mot indre opprør har vært nevnt, men den mest sannsynlige rollen, som aggressiv imperialisthær, har det nesten ikke vært snakket om.

Dette betyr ikke at partiet har sett bort fra den andre motsigelsen. AKP har tvert imot vært det har tvert imot vært den viktigste politiske drivkraften i det antiimperialistiske arbeidet i Norge. Men to motsigelser lar seg vanskelig sidestille - enten får den ene eller den andre forrang.

Mange har argumentert for et annet syn på «de to viktigste motsigelsene» enn det prinsippprogrammet gir. Dette synet er iferd med å bre seg. Pål Steigan, leder for partiets internasjonale utvalg skriver i KK 25.9.87: «Etter min mening er det i dag denne konflikten, mellom imperialistene og den 3.verdens folk, som er den skarpeste og den som i størst grad preger verdenssituasjonen. Her deltar også de mindre imperialistmaktene, også Norge, i den hensynsløse utbyttinge. Noen allianse mellom de mindre imperialistmaktene og den tredje verden, slik Mao Zedong arbeida for å få til, er det vanskelig å spore. Jeg tror Mao ville brukt begrepet *hovedmotsigelsen* for å beskrive denne konflikten idag.»

10.8. Hovedoppgaven i solidaritetsarbeidet er å vinne støtte for dem som slåss. Hovedinnsatsen foregår på hjemmebane. Hovedmetoden er politisk massearbeid.

Internasjonal solidaritet er først og fremst en ressurs i *den politiske kampen* en frigjørings- eller motstandsbevegelse fører, for å bruke begrepene fra Truong Chinh: «Folkekrigens vei». Internasjonal solidaritet er viktig i kampen for å vinne den internasjonale opinionen. Unntaksvis kan for eksempel en boikott utvikles så langt at det får betydning for *den økonomiske kampen*, og hjelp i form av materiell og mannskap kan få betydning for *den militære kampen*. (De internasjonale Spania-brigadene. Medisinsk hjelp til palestinerne under leir-krigen i Beirut 1985-87.) Men det er unntakene. *Solidaritetsarbeidet hjemme er viktigst*. Dette er et kampavsnitt som solidaritetsarbeiderne behersker bedre enn frigjøringsbevegelsen selv.

At arbeidet med opinionen er viktig, ble bekreftet under Vietnamkrigen. En funksjonær ved USAs Oslo-ambassade skriver: «Både Borten-regjeringen og regjeringen Bratteli var stilt overfor

en bred, norsk opposisjon mot krigen. Motstanden var spesielt sterk innen Venstre og Arbeiderpartiet.

Men det var en betydningsfull forskjell på hvordan de to regjeringene behandlet sine indre problemer. Regjeringen Borten klarte å unngå å anerkjenne Nord-Vietnam. Arbeiderpartiet bøyde seg for presset om å gå åpent ut mot USAs politikk og anerkjente Hanoi... Selv om ikke alle vi fra ambassaden var like begeistret for krigen, var det ingen av oss som uten videre forsto Arbeiderpartiets motiver. En forklaring vi fikk, var at dette var et forsøk på å hindre at venstrefløyen fortsatte å bruke dette stridsspørsmålet til å undergrave NATO.» (John C.Ausland: Bak ambassadens mur. Cappelen, Oslo 1979,s.98.)

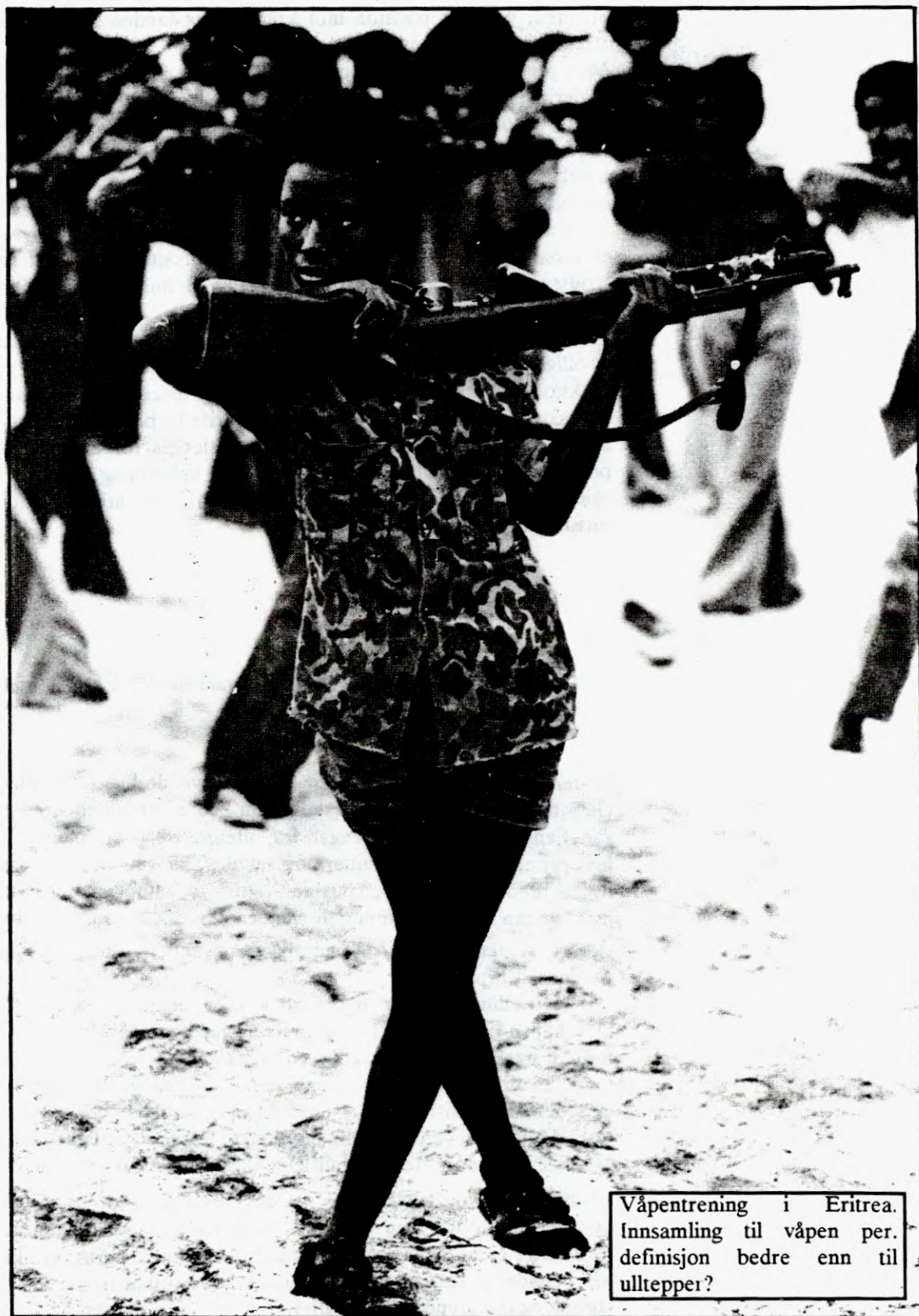
Arbeidet utafor landets grenser (helseteam, delegasjoner, frivillige) kan styrke arbeidet hjemme. Utreiser har også en funksjon ved å knytte personlige bånd og gi toveis læring. Denne kontakten er en viktig drivkraft i solidaritetsarbeidet. Men hvis arbeidet utafor landets grenser ikke planlegges for å tjene det politiske arbeidet hjemme, eller skjer på bekostning av det, er veien kort fra solidaritetsarbeid til humanitært arbeid, helseturisme og pilgrimsferder.

10.9. Midlene og taktikken i solidaritetsarbeidet må velges ut fra målet.

Bestemte midler og metoder er «riktige» hvis de bidrar til seier. Geværinnsamling er ikke per definisjon bedre enn ulltepper. Det kan tjene kampen å få penger fra offentlige kasser, men ikke hvis prisen er å bli humanitære og servile. Det kan være riktig å bygge brede fronter for å utvide støtten til kampen, men ikke hvis fronten inkludere imperialistvenner - da mister vi istedet den støtten vi *skulle* hatt fra hederlige anti-imperialister, og blir istedet selv brukt.

Hovedmetoden er massearbeid, for den som mener at klokskapen og styrken til å forandre ligger der. Varige politiske forandringer blir bare skapt ved massemobilisering, ikke ved toppans-diplomati. En av farene ved store statlige bevilgninger er at den økonomiske motivasjonen for massearbeidet blir borte.

Mobilisering må ta utgangspunkt i folks rettferdighetssans. Medlidenhet kan være svikefull. Den dagen blodet ikke renner så rikelig lenger, og «stakkaren» istedet reiser seg opp og griper geværet, er støtten som bygde på medlidenhet borte. Solidaritet forutsetter gjensidighet og jevnbyrdighet. Altfor nesegrus, kritikk-løs beundring kan føre til urealistiske forestillinger om de vi støtter, og tilsvarende store skuffelser.

Våpentrening i Eritrea.
Innsamling til våpen per.
definisjon bedre enn til
ulltepper?

10.10. Det internasjonale arbeidet i arbeiderbevegelsen gjenspeiler forskjellige politiske linjer.

Skjematisk kan vi snakke om en *revolusjonær linje*: internasjonalt solidaritetsarbeid basert på felles interesser i kampen mot kapitalisme og imperialism, og en *reformistisk linje*: korrigerende av imperialismens dårlige sider. Reformistene ser ikke imperialismen som et problem i seg selv, det er måten den oppfører seg på som er kritikkverdig (Kautsky, Bebel). I gamle dager sa de nøyaktig det samme om kolonialismen (Bernstein). De var ikke imot den, men det gjaldt å fjerne de verste utvekslene. Det er naturlig for dem å støtte norsk og annen imperialism på samme grunnlag. *Revisjonistenes linje* blant reformistene innebærer støtte til Sovjets interesser, og oppmerksomheten rettes først og fremst mot Latin-Amerika og Midt-Østen. Støtte til Afghanistan-regjeringen er taktisk vanskelig her i landet. *Antikommunistenes linje* blant reformistene støtter USAs interesser. De er tilsvarende aktive i solidaritetsarbeidet for Afghanistan og Øst-Europa, men taktisk beskjedne i Latin-Amerika, og moderate, fredsvennlige og forsonlige i Midt-Østen. Reformistene i LO, AIS, Norsk Folkehjelp osv. fordeler seg på de to alternativene. Ved å legge vekt på den humanitære hjelpen, finner de hverandre og kan samarbeide for supermaktsinteresser slik de gjorde i Vietnambevegelsen. Afghanistan-hjelpen kunne bli en slik ny «Vietnambevegelse».

I denne linjekampen er utnyttelsen av solidaritetsorganisasjonene til egne formål en del av spillet. De kan gi en ambisiøs opportunist av en politiker et radikalt alibi i en håndvending, som ikke forplikter utover øyeblikket.

Splittelsen og rivaliseringen innafor og mellom solidaritetsbevegelsene er et annet uttrykk for denne politiske linjekampen. Mange har ment at AKP sto for sekteriske linjer i frontarbeidet i 1970-årene. Taktikken var kanskje ikke alltid like klok. Men kampene gjaldt viktige spørsmål om grunnlaget for

solidaritetsarbeidet, og revolusjonære linjer mot revisjonistiske. Få er oppmerksomme på hvor interessert Sovjet var (og er) i Vest-Europas solidaritetsbevegelser. Et medlem av Unge Venstre fikk faktisk tilbud av den sovjetiske ambassaden i Norge om hjelp til å danne en konkurrerende solidaritetsorganisasjon for palestinerne. Palestinakomiteen, der ledende AKP-ere var aktive (Finn Sjøe, Peder Martin Lysestøl) falt ikke i ambassadens smak. Linjekampen i solidaritetsbevegelsene gjaldt altså mer enn ordkløveri.

I Fagbevegelsens historie av Gunnar Ousland (Tiden) framstår reformistenes syn på internasjonalt hjelpearbeid tydelig i kapitlet om Spania-hjelpen. Han spanderer bare en linje på Spaniakjemperne, mot flere sider på den humanitære hjelpen, som blir omtalt som det «som hadde størst betydning». (Mye av den var opplagt uttrykk for politisk støtte i kampen mot Franco, altså «solidaritetsarbeid», men det kommer ikke fram i Ouslands bok.)

Kampen om linjene for solidaritetsarbeid er viktig.

I Arbeidernes leksikon (1936) omtales en organisasjon som het Internasjonal Arbeiderhjelp og som ser ut til å ha representert en revolusjonær linje for internasjonalt arbeid. Organisasjonen ble dannet for å organisere vesteuropeiske arbeideres hjelp til Russland i 1921 under hungersnøden. Den støttet seinere streikende og lockoutede arbeidere i kapitalistiske land, finansierte feriekolonier, hjelp til invalider, politiske immigranter osv. Norsk IAH ble startet i 1929.

Internasjonale Røde Hjelp er en annen organisasjon som blir omtalt, «med formål å understøtte ofrene for klassejustis i de kapitalistiske og koloniale land». Blant annet nevnes kampanjer omkring Meerut-prosessen mot fagforeningsfolk i India i 1929, og Menstad-konflikten i 1931, foruten organisasjonens arbeid for å skaffe politiske flyktninger asylrett.

Det bør hentes fram historisk materiale om norsk arbeiderbevegelse og internasjonalt solidaritetsarbeid. Hva er historien og praksisen til AIS og Norsk Folkehjelp? Var den humanitære Spania-hjelpen (slik det ser ut av de som blir nevnt i Ouslands bok) et arbeid som ble dominert av liberale borgere og intellektuelle, i motsetning til de internasjonale brigadene som praktisk talt bare rekrutterte arbeidere? Hva med støtte til frigjøringsbevegelser under kolonikrigene, ikke minst til KKP's kamp, slik den kommunistiske internasjonale oppfordret til (1935):

Palestinakomiteens helseteam; et eksempel på revolusjonær linje for internasjonalt arbeid?

«Kommunistene er forpliktet til aktivt å støtte den nasjonale frigjøringskampen som de undertrykte folkene i koloniene og halvkoloniene fører, spesielt de kinesiske sovjetenes Røde Armes kamp mot de japanske og andre imperialister og mot Kuomintang.» (Sitert i Jan Sandegren: Arbetarklassen och de fortryckta folken, Oktober, Uddevalla (1974) s.297.)

Fra Frankrike vet vi at Kommunistpartiet støttet sin regjeringens kolonikrig mot Algerie, men også at det var kontakter mellom venstregrupper i Frankrike og muslimske masjonalister i Algerie allerede før 1940. Disse inngikk seinere i det illegale arbeidet for FNL i Frankrike.

Etter krigen har det i Norge vært reformisthegemoni i arbeiderbevegelsens internasjonale arbeid. Solidaritetsarbeidet har vært et område for der studenter, skoleelever og intellektuelle har tatt ledelsen. Fagbevegelsen har gitt sin støtte på humanitært grunnlag. Folkehjelpen er blitt et slags sosialdemokratisk Røde Kors (jf. Haraldseths reaksjon da Sonja ble foreslått som Røde Kors visepresident - han var redd for at rivalen fikk et forsprang).

Kommunistene har ikke tatt denne delen av linjekampen i arbeiderklassen like grundig som linjekampen på andre områder (annet fagforeningsarbeid, lønnskamp). Revisjonister og reformister har hatt nokså lett spill. Dette kan henge sammen med at den «eurosjavinistiske» arven enda henger igjen i den kommunistiske

bevegelsen til tross for det kinesiske eksempelet og Maos bidrag til kommunistisk teori.

10.11. Arbeiderklassen i «2.verden-land» har både felles og motsatte interesser med folkene i 3.verden-land.

I «Imperialismen och socialismens splittning» (Ordfront, Sthlm 1974) skriver Lenin (1916) om en imperialistisk stormakts økonomiske mulighet til å bestikke de øvre skiktene av arbeiderklassen, takket være sin ekstraprofit. Han mener at England 1848-68 og noe seinere hadde en monopolstilling som gjorde at opportunismen vant fram. «På den tiden kunne man bestikke *et* lands arbeiderklasse og korrumpere den for årtier. Nå er dette usannsynlig, kanskje t.o.m. umulig, men istedet kan *enhver* imperialistisk «stor»-makt bestikke *mindre* (enn tilfellet var i England i årene 1848-68) skikt av «arbeideraristokratiet», og gjør det også.....

På den ene siden finnes borgerskapets og opportunistenes tendens til å forvandle den lille skaren av de rikeste og mest privilegerte nasjonene til «evige» parasitter på den øvrige menneskehetens kropp, å «hvile på lagrene» av negrenes, indernes og andre folks utsugning og holde disse i sjakk ved hjelp av den moderne militarismen som er utrustet med en storartet ødeleggelsesteknikk. På den andre siden finnes det hos *massene*, som undertrykkes sterkere enn tidligere, og som bærer alle de imperialistiske krigenes lidelser på sine skuldre, tendensen til å kaste av seg dette åket, å styrte borgerskapet. I kampen mellom disse to tendenser kommer nå arbeiderbevegelsens historie uunngåelig å utvikle seg. For den første tendensen er ikke forbigående, men har økonomisk grunnlag.

Kanskje han undervurderte opportunistens seiglivethet og gjennomslagskraft, og overvurderte folks evne til å gjennomskue den. Iallefall har «de borgerlige arbeiderpartiene» lyktes ganske godt med å tale for felles interesser mellom arbeiderklasse og norsk imperialisme, mot den 3.verdens folk som «tilraner» seg våre markedsandeler. Den europeiske rasismen og støtten til stengte grenser gror av de samme røttene.

Hvis vi ikke knytter forbindelsen mellom vår egenklassekamp og kampene i den 3.verden, vil det bare være moralisme og rettferdighetssans igjen til å begrunne støttarbeidet. Det er bra med rettferdighetssans, men det blir fort religiøst martyrium av kampen hvis man ikke også ser at det gjelder egne interesser. En av konsekvensene kan dessuten bli en arbeiderfiendtlig «tredjeverden»-bevegelse som ser den hjemlige arbeiderklassen som *motpart* (og vise versa). (Jfr. miljøbevegelsens problemer.) (Se også 5.3 om høyreborgere og venstreturister.)

Enkelte intellektuelle i den 3.verden hevder at Vestens arbeiderklasse er tjent med at utplyndringen fortsetter. De sier at

Vi må knytte forbindelsen mellom solidaritetsarbeid og klassekampen i Norge.

imperialismen ikke vil gå over i sosialismen, men i sentralisering av makt. Utbyttingen opphører ikke med imperialismen, men imperialismen kan opphøre når plyndringen opphører: plyndringen er det primære - og derfor er også 3.verdens kamp det primære.

Det hevdes at en seier for europeisk arbeiderklasse bare vil øke plyndringen, fordi den revolusjonære ideologien i Vestens arbeiderklasse angivelig forespeiler folk at revolusjonen skal gi kortere arbeidstid og bedre levestandard, iallefall ikke et betydelig magrere liv.

10.12. Kommunisten må ta opp kampen for en revolusjonær linje i arbeiderbevegelsens internasjonale arbeid.

Solidaritetsarbeidet mangler tyngde. Reformismen får uforstyrret spre sitt forsvar for imperialismen i arbeiderklassen. Det er på høy tid å trappe opp kampen mot opportunisten og «de borgerlige arbeiderpartienes» politikk for internasjonalt arbeid. Solidaritetsarbeidet må på nytt få røtter og basis i arbeiderklassen, det er forutsetningen for effektive aksjoner mot norsk imperialismen og mot andre imperialistmakter. Og det kan gi den nødvendige tyngden i opinionen som tvinger politikerne til å korrigere kursen litt.

Det internasjonale arbeidet setter også forholdene hjemme i et annet og riktigere perspektiv, og utfordrer illusjonen av å leve under Guds spesielle osteklokke.

Derfor kan det internasjonale arbeidet kan bidra til å styrke den

ANC-representant Lindiwe Mabaza møter Saudaarbeiderne. Felles eller motstridende interesser?

revolusjonære linjen i arbeiderbevegelsen også på andre områder.

Hvordan agitere for internasjonalt solidaritetsarbeid, uten å dette i «det er så synd på dem»-grøfta?

Hvordan få fram det revolusjonære perspektivet, som sier at det er felles kamp mot felles fiende: at anti-imperialismen også retter seg mot norsk imperialisme?

Vi må finne svar som holder på spørsmål av typen:

Hvordan sloss mot at Sauda-arbeiderne skal betale boikotten av S.Afrika? Hvilke interesser har Sauda-arbeiderne og folket i Sør-Afrika felles?

Metoden må, billedlig sagt, være at *Fellesrådet for Sør-Afrika får mer hjelp av Sauda-arbeiderne til å stille paroler som forener kampen mot kapitalismen og imperialismen på tvers av landegrensene, istedenfor å splitte*. Når solidaritetsorganisasjonene ikke har bedre svar på slike spørsmål idag, skyldes det nettopp mangelen på røtter i arbeiderklassen. Fagbevegelsen har vært en økonomisk støtte i solidaritetsarbeidet, men ikke en politisk støtte. De nødvendige spørsmålene har ikke vært stilt, før virkeligheten brått setter dem på dagsorden, som i tilfellet Sauda.

10.13. Internasjonalt solidaritetsarbeid må knyttes sammen med kampen mot (den statlige) rasismen.

Kampen for en revolusjonær linje i arbeiderbevegelsens internasjonale arbeid henger sammen med kampen mot rasismen hjemme. I begge tilfeller gjelder det å kjempe mot de som vil splitte arbeiderklassen etter landegrenser og nasjonalitet, det gjelder å bygge enhet i kampen mot felles fiende. «Samme

sjef,samme kamp» som det lød da franske og nordafrikanske arbeidere holdt felles front under streikekamper i Frankrike i 1970-årene.

I Teser i Orientspørsmålet fra Den kommunistiske internasjonales 4.kongress i 1922, heter det:

«De kommunistiske partiene i de imperialistiske landene, Amerika, Japan, England, Australia, Kanada, er forpliktet til, stilt overfor den truende faren (en verdenskrig i Stillehavsregionen) ikke bare å innskrenke seg til propaganda mot krigen, men også å gjøre alle anstrengelser for å oppheve de faktorer som desorganiserer arbeiderbevegelsen i disse landene og øker utnyttelsen fra kapitalistenes side av motsetningene mellom folk og raser.

Disse faktorene er innvandringsspørsmålet og spørsmålet om billig farget arbeidskraft.

Kontraktssystemet utgjør fremdeles den fornemste metoden for verving av fargede arbeidere til sukkerplantasjene på Sydhavsøyene, dit arbeidere blir ført fra Kina og India. Denne omstendigheten har foranlediget de imperialistiske landenes arbeidere til å kreve innføring av lovbestemmelser mot innvandringen og mot bruken av farget arbeidskraft både i Amerika og Australia. Disse lovene skaper motsetning mellom de hvite og de fargede arbeiderne og splitter og svekker arbeiderklassens enhet.....

De innvandrede arbeiderne må tas opp i de eksisterende fagforeningene for hvite arbeidere. Samtidig må det kreves at de fargede arbeidernes lønner likestilles med de hvite arbeidernes.»

10.14. Det er behov for teoretisk arbeid, undersøkelser og diskusjoner.

Innafor kvinnebevegelsen i Norge har det vært en seig kamp om anti-imperialistisk arbeid var kvinnepolitikk. Kvinnefronten har vært langt framme med internasjonalt arbeid, og solidaritetsorganisasjonene har mye å lære når det gjelder kvinneperspektivet i frigjøringskampen - og i utbyttingen. Revolusjonært solidaritetsarbeid kan ikke «se bort fra» eller «utsette» dette spørsmålet til imperialismen ligger død. Hvordan støtter vi kvinnes kamp innafor frigjøringskampen, uten å bryte med prinsippet om ikke-innblanding, og uten å «misjonere» våre egne løsninger? Det får vi blant annet diskutere med kvinnene i frigjøringsbevegelsene.

Hva skal vi svare våre kritikere i 3.verden, som sier at solidaritet fra norsk arbeiderklasse og norske marxister er umulig? Er det sant at vi er avhengige av fortsatt utplyndring for ikke å sulte ihjel under sosialismen?

Hvordan skal vi vurdere humanitære organisasjoners arbeid? Skal vi støtte aksjoner som Live Aid, slik AKP gjorde, eller er vi da med på å stille problemene på hodet? Mye god vilje ligger

Kampen for ei revolusjonær linje i arbeiderbevegelsens internasjonale arbeid henger nøye sammen med kampen mot rasismen i Norge.

bak bidragene til slike organisasjoner - hvordan når vi fram med kritikk uten å ta livet av godviljen?

Hvordan ser verden ut idag? Er det fortsatt to likestilte «viktigste motsigelser», eller er hovedmotsigelsen i dag mellom 3.verden og imperialismen? Hva betyr det for AKP's praksis?

Det bør hentes fram historisk materiale som viser erfaringene fra internasjonalt solidaritetsarbeid i norsk arbeiderklasse og norsk fagbevegelse.

Hvordan vurderer vi det nasjonale spørsmålet idag, på bakgrunn av erfaringene fra den 3.verden, og frigjøringskampene som har preget vårt århundre, og utviklingen av de viktigste motsigelsene i verden. Har kommunistene undervurdert kraften, og den progressive betydningen av «nasjonal bevissthet»?

Trenger vi et oppgjør med «eurosjavinismen» i kommunistisk teori og praksis?

Den islamske revolusjonens karakter - hva er islams rolle i den 3.verdens kamp mot imperialismen? Går makten til slutt til folket, eller til presteskapet? Skal vi ikke støtte den islamske revolusjonen?

Hvordan forener vi solidaritetsarbeidet med kampen mot norsk kapitalisme og imperialismen på hjemmebane. Hva er anti-imperialistisk politikk innafor Norges grenser, anti-imperialistiske dagskrav innafor industripolitikk, helse, landbruk, handel, utdanning, miljø, innvandring, u-hjelp - som uttrykk for felles interesser på tvers av landegrensene?

Hvordan arbeide for at revolusjonære linjer skal få gjennomslag i arbeiderbevegelsens internasjonale arbeid. Hvordan gi solidaritetsarbeidet en bedre basis i arbeiderklassen?

SPØRSMÅL:

31) Diskuter forskjellen på humanitært arbeid - og solidaritetsarbeid. Er ikke det meste av det humanitære arbeidet tross alt positivt? Var det feil å støtte Bob Geldofs «Band Aid»?

32) Diskuter hva som bør være prinsippene for forholdet mellom anti-imperialistiske solidaritetsorganisasjoner og de frigjøringsbevegelsene de solidariserer seg med. (Hvordan bør en forholde seg til frigjøringsbevegelser som samarbeider med en av supermaktene? Kan en anti-imperialistisk front likevel ha paroler mot denne supermakta? Skal en ta stilling for den frigjøringsbevegelsen «med best strategi» om det er flere bevegelser som

slåss mot imperialismen i et område - Eks. Eritrea eller Sør-Afrika).

33) Hva er hovedmotsigelsen i verden? Diskuter konsekvenser av det synet dere kommer fram til.

34) Diskuter prinsippene for kommunistenes enhetsarbeidet i de anti-imperialistiske solidaritetsorganisasjonene. (I kapitlet blir det kritisert at kommunistene i solidaritetsarbeidet for Afghanistan har samarbeida med folk som Kåre Kristiansen og Kåre Willoch. Diskuter dette standpunktet. Er det noe bedre å samarbeide med sovjetvennlige til støtte for land eller bevegelser som slåss mot USA-imperialismen?)

35) Hvordan kan en styrke solidaritetsarbeidet i arbeiderklassen -og i fagorganisasjonene?

LITTERATUR:

- **AKP(m-l):** Prinsippprogram og samepolitisk program.
- **Amin, Samir:** «The future of maoism», Monthly Review Press (originalen 1981). Flere viktige bidrag av Amin fins på norsk.
Se også i «Brudd» (under).
- **Bauck/Moren:** «Afghanistan - søkelys på et folkemord», Afghanistankomiteens studiesirkel 1987. I denne boka er særlig brukt Marianne Mjålands artikkel «Bak murene og sløret», s.149.
- **Bukharin, Nikolai:** «Imperialism and World Economy»- (1915/17), på engelsk; The Merlin, London 1972.
- **Clarte'(svensk tidsskrift):** Artikler om styrkeforholdet mellom imperialistmaktene og om EF.
- **«Den store polemikken» mellom Kinas Kommunistiske Parti og «Sovjetunionens Kommunistiske Parti»(1962-64),** PÅ Futura dansk forlag 1975. Er også kommet på norsk på Oktober forlag.
- **Eide, Elisabeth (red.): «Brudd. Utveier for den tredje verden»,** Oktober forlag 1986. Blei utgitt etter AKP's 3. verdenkonferanse i 1985. Har mange viktige artikler som går mer i dybden på enkelte av temaene vi har tatt opp i denne boka.
- **Emmanuel, Arghiri:** «Unequal Exchange: A Study og Imperialism Of Trade»(1969), engelsk utgave Monthly Review Press, New York og London 1972.
- **«Folkets Dagblad»:** «Formann Maos teori om dei tre verdene», Oktober 1978.
- **Elstad/Minken:** «Politisk økonomi. Kapitalismen», AKP(m-l)'s partiskole trinn 1 B, Studietjenester 1986.
- **Ericsson, Kjersti:** «Søstre, Kamerater», Oktober 1987.
- **Gabrielsen, Per Gunnar,** «Krig, fred og væpna revolusjon», AKP(m-l)'s partiskole trinn 2 G, Studietjenester 1987.
- **George, Susan:** «Slik dør de andre», Pax forlag 1979.
- **Hilferding, Rudolf:** «Finanskapitalen»(1909), på dansk på Rhodos forlag 1976.
- **Heiberg, Turid,** «Grepert strammes». Debattinnlegg om, forslaget til ny utlendingslov, Antirasistisk Senter. Samoragasin 1987.
- **Hompland, Andreas(red.):** «Scenarier år 2000», Universitetsforlaget 1987.
- **Lenin:** «Imperialismen, det høyeste stadiet i kapitalismen», 6. bind i 12-bindsserien av verker i utvalg, Oktober forlag 1986.
- **Lenin:** «Imperialismen og socialismens splittning»(1916), Bl.a. gitt ut på Ordfront, 1974. Om teorien om arbeideraristokratiet.
- **Magnusson, Lars:** «Teorier om imperialism», Førfatterforlaget«.

- **Mao Zedong: «Om nydemokratiet»** (januar 1940), i bind 2 av «Verker i utvalg», Oktober 1979.
- **Materialisten: En rekke nr. med artikler om rasisme - og om Sovjetunionens karakter.**
- **Mitter, Swasti: «Common Fate, Common Bond. Woman in the global economy.»**, Pluto Press 1986.
- **Myers, Norman (red.): «The GAIA atlas of planet management for today's caretakers of tomorrow's world.»** Pan Books, London 1985.
Skal være utgitt på norsk på Universitetsforlaget.
- **Linløkken/Salimi, «Rasismens røtter», Institute of Race Relations/Antirasistisk Senter, Norsk utgave Cappelen 1987.**
- **Puntermold Bø, Bente, «Innvandring eller utestengning?» Om arbeidsinnvandringen til Norge og norsk innvandringspolitikk.», Tano 1987.**
- **Røde Fane: En rekke nr. om mange sider av temaet.**
- **Sandegren, Jan: «Arbetarklassen och de förtryckta folken». Om den nationella och koloniala frågan inom arbetarrörelsen (1850-1935), Bokförlaget Oktober 1974.**
- **Strøm, Agnete: I boka «Kvinnekamp, vi eier morgendagen» (red. Kjersti Ericsson): «Huskeliste for Anti-imperialister», Oktober 1986. «Kvinnene er 3. verden» s. 40 i Røde Fane nr. 4/5-86.**
- **Timberlake, Lloyd: «Afrika i krise», Cultura forlag 1987.**
- **Vardøger: Nr. 13 og 17 (1986). Nr. 17 har temaet: «Rivalisering, maktpolitikk og gjeldskrise. Verdensøkonomien i 1980-årene.»**
- **Taylor, Debbie: «Verdens kvinner - en situasjonsrapport» (1985), utgitt på norsk av Kvinnefronten i 1987.**
- **Warren, Bill: «Imperialism, The Pioneer of Capitalism»-1980.**

Støtte fra Studieforbundet Ny Verden

Det er mulig å få økonomisk støtte til gjennomføring av studiering over dette studieopplegget. Hovedreglene er:

1. Studieringen må gå over minst tre dager/kvelder og 12 skoletimer. (1 skoletime = 45 minutter)
2. Minst seks deltakere inkl. ringleder gjennomfører minst 3/4 av møtene.
3. Deltakerne må være fylt 14 år.
4. Studiematerialet må være offentlig tilgjengelig.
5. Arrangør må være Studieforbundet Ny Verden, eller godkjent av departementet som stønadsberettiget medlem. AKP(m-l) og Kvinnefronten er f.eks. godkjent.

Vi anbefaler Studiering uten lærer. Netto utbetaling til gruppa blir som oftest størst ved bruk av denne ordninga. Støtten gis da som tilskudd til studiemateriell til hver deltaker (80% oppad begrenset til kr 70,- pr deltaker.). I tillegg et administrasjonstilskudd på kr 15,- for hver time studieringen er samla. Kvittering for innkjøpt studiemateriale må vedlegges søknad.

Er dere interessert, ta kontakt med Studieforbundet Ny Verden, Postboks 478, 1501 Moss, tlf 032/52069.

STUDIEFORBUNDET NY VERDEN

KURSKATALOG 1987

VERVEKAMPANJE

OPPRØRET

Røde Fanes 1988 meny

1. Det moderniserte Kina.
2. I et hav av flender.
Om erfaringer fra oppbygginga av Nicaragua, med spesiell stor vekt på kvinnes stilling.
3. En ny helhetstenking.
Gir utviklinga i vitenskapen grunn for en nye omfattende helhetsforståelse som bryter med materialismen? Teoretiske erobringer innenfor fysikken representerer en utfordring til marxismen.
4. Nairobi kontra Oslo.
I sommer arrangeres det en svær kvinnekonferanse i Oslo av nordiske kvinneorganisasjoner. Røde Fane setter sin egen dagsorden, og bringer materiale som burde stå i sentrum for det offisielle arrangementet.
5. Rasisme
6. Væpna frigjøring i Europa.
Krigen i Nord-Irland — så geografisk nær — men likevel fjernt fra vår norske virkelighet.

TRENGER EN RETNING FOR TEORI — MOT SPONTANISMEN

VI TRENGER KRITIKK OG ABONNENTER

Tidens teoretiske moteluner drar i flere retninger. Teorier fornektes, det er en herlig blanding av religion og vitenskap, og kampen om verdensbildet tiltar. Røde Fane trekker i en annen retning. Behovet for å gå i dybden, bruke marxistisk teori på de bruddstykkene av virkeligheten som vi opplever er en oppgave for Røde Fane.

Samtidig synker antallet abonnenter og kritikken av tidsskriftet burde absolutt vært større. Muligheten for å drive en grundig debatt om retning og innhold i kvinneopprør og arbeideropprør ligger også til Røde Fane.

Vi er avhengig av både kritikk og abonnenter. Abonnent-tallet er jevnt synkende og ligger i dag på rundt 1300. Dette er ikke nok til at Røde Fane skal holde seg flytende.

VERVEPREMIER

Alle som verver mer enn fem abonnenter kan velge seg ei av følgende bøker som blir gratis tilsendt i posten.

John Fante: 1933 var et dårlig år. Tronsmobok.

Kai Petersen: Når hende vad. Verdenshistorisk oppslagsbok. Tidspærioden 1500-1982.

Göran Assbring: I Eritrea. Bild Förlaget Oppna Ogon.

Stephen Jay Gould: Pandans Tumme. Ordfront förlag.

Roland & Sabrina Michead: Afghanistan. Thames and Hudson. Simone de Beauvoir: Mandarinene. Den norske bokklubben.

Vladimir Mayakovsky: Listen. The Redstone Press.

Verver du mellom en og fem abonnenter får du tilsendt tre tidligere nummere av Røde Fane etter valg.

Øvrige kapitler i studieboka
om imperialismen kan lastes ned fra
<http://akp.no/ml-historie/pdf/studieboker/>

kr 130,-

Imperialismen er ikke noen valgt utenrikspolitikk. Den er en systemnødvendig del av kapitalismen i vår tid. Dette er et hovedpoeng i Lenins imperialismeteorier som ligger til grunn for analysa i denne boka.

Hovedmotsigelsen i verden går nå mellom imperialismen og de undertrykte folka og nasjonene i den 3. verden. Dette belyses fra mange sider i boka:

- Fakta om gjeldskrise og sultkatastrofe.
- Diskusjon av hvorfor imperialismen ikke virker kjønnsnøytralt.
- Marxistisk økonomisk analyse av hvordan den 3. verden blir utbytta.
- Hva er mulighetene og betingelsene for frigjøring.

USAs hegemoni var trua av den sovjetiske offensiven på 70-tallet. USA har brukt sin økonomiske kapasitet til å gi Sovjet svar på tiltale. Sovjet trenger «glasnost» og «perestrojka» for å komme på offensiven igjen. Samtidig får USA større og større problemer i konkurransen med Japan og EF.

Også norsk imperialisme har styrka seg. Samtidig bygges den «hvite borgen» mot innvandrerne høyere. På hvilken side vil den norske arbeiderklassen stille seg i den internasjonale klassekampen? Er Norge på veg inn i EF? Hva er erfaringene med revolusjonært solidaritetsarbeid i Norge? Dette er blant spørsmåla som stilles i denne studieboka - trinn 2 A AKP(m-l)'s partiskoleserie.

*Studiebok i
Imperialisme*

*Partiskolen, Trinn 2A
Utgitt av Studieutvalget i AKP (m-l)*

*K/S Studietjenester A/S
ISBN-82-7392-011-9*